

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ
Ο ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ UNESCO

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES –I.C.O.M.O.S.
THE OFFICIAL TECHNICAL ADVISOR OF UNESCO

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ HELLENIC NATIONAL COMMITTEE COMITÉ NATIONAL HELLENIQUE

Πειραιώς 73, 10553 Αθήνα. Τηλ.: (+30)2103244821 www.icomoshellenic.gr icomoshellenic@gmail.com

Αθήνα, 03/06/2025
α.π. 1616

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΘΕΜΑ: Μονή Αγίας Αικατερίνης στην χερσόνησο Σινά

Το Ελληνικό ICOMOS εκφράζει την έντονη ανησυχία του, όσον αφορά στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και τη δήμευση των περιουσιακών στοιχείων της Μονής Αγίας Αικατερίνης στη χερσόνησο του Σινά, όπως προβλέπει πρόσφατη απόφαση της αιγυπτιακής δικαιοσύνης.

Η Μονή ιδρύθηκε στα μέσα του 6ου αιώνα, από τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό Α', και είναι η παλιότερη Μονή που λειτουργεί αδιάλειπτα επί 15 αιώνες, παραμένοντας Ορθόδοξη. Η Μονή και το περιβάλλον της έχουν αναδειχθεί διαχρονικά σε τόπο ιερό για 3 θρησκείες, τον Ιουδαϊσμό, τον Χριστιανισμό και τον Μωαμεθανισμό, και είχαν παραμείνει σε μεγάλο βαθμό αλώβητα από μείζονες επεμβάσεις, έως τις αρχές του 21ου αιώνα.

Το 2002, η Μονή με τον περιβάλλοντα χώρο, έκτασης 60.100 εκταρίων, αναγνωρίστηκε από την UNESCO ως **Μνημείο Παγκόσμιας Κληρονομιάς (World Heritage Monument)**. Παράλληλα, η περιοχή έχει κηρυχθεί ως φυσικό καταφύγιο οικοσυστήματος, που περιλαμβάνει σπάνια δείγματα γεωλογικών σχηματισμών και σπάνια είδη φυτών και ζώων. Κατά την τελευταία δεκαετία, έχει ξεκινήσει η εφαρμογή προγράμματος τουριστικής ανάπτυξης κολοσσικής κλίμακας που ονομάζεται Μεγάλη Μεταμόρφωση (Great Transfiguration Project). Το πρόγραμμα αυτό, πριν ακόμα ολοκληρωθεί και λειτουργήσει, έχει ήδη αλλάξει την όψη και τον χαρακτήρα του τόπου.

Η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς (WHCommittee) της UNESCO ζήτησε από τις αιγυπτιακές αρχές να σεβαστούν τις συμβάσεις που ισχύουν για τα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς: να διακόψουν τα κατασκευαστικά έργα στην περιοχή, έως ότου εκπονηθούν λεπτομερείς μελέτες, συμπεριλαμβανομένων και μελετών επιπτώσεων της εφαρμογής τους στις **Εξαιρετικές Παγκόσμιες Αξίες (Outstanding Universal Values)** του Μνημείου Παγκόσμιας Κληρονομιάς, καθώς και σχέδια διαχείρισής του. Δεν διαφαίνεται πρόθεση των αιγυπτιακών αρχών να διακόψουν τις εργασίες. Το πρόβλημα που αναδείχτηκε, με την έκδοση της απόφασης μιας δικαστικής διαδικασίας, που εκκρεμούσε επί έτη, σχετικά με το καθεστώς της Μονής, δεν είναι μεμονωμένο. Εγγράφεται σε ένα δίκτυο πολιτικών και δράσεων σε παγκόσμια κλίμακα, που συνδέονται άρρηκτα και με όσα κλιμακώνονται τελευταία στην ανατολική Μεσόγειο και επιφέρουν γοργά ριζικές αλλαγές στις πολιτικές, οικονομικές και οικολογικές ισορροπίες της περιοχής.

Οι διαβεβαιώσεις των αιγυπτιακών αρχών ότι θα διαφυλαχθεί ο θρησκευτικός και λειτουργικός χαρακτήρας της Μονής δεν αναιρεί την ουσιαστική δήμευση της έγγραφης περιουσίας της. Οι επιπτώσεις «στη διαφύλαξη του μοναστικού τρόπου λειτουργίας της Ιεράς αδελφότητας και του προσκυνηματικού χαρακτήρα» θα είναι μη αντιστρέψιμες, με αποτέλεσμα την ερήμωση της Μονής και την προσάρτηση του αραβικού πληθυσμού στο πλαίσιο της Μεγάλης Μεταμόρφωσης. Η Μονή θα διατηρηθεί ως τουριστικό αξιοθέατο, χωρίς ουσιαστικό θρησκευτικό περιεχόμενο. Δεν γίνεται αναφορά στα αμύθητες αξίες κειμήλια, που φυλάσσονται επί αιώνες στα κτήριά της, τα οποία εγγράφονται τόσο στην υλική

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟΠΟΘΕΣΙΩΝ
Ο ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΗΣ UNESCO

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES –I.C.O.M.O.S.
THE OFFICIAL TECHNICAL ADVISOR OF UNESCO

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΜΗΜΑ

όσο και στην άυλη κληρονομιά και τα οποία, συνεκδοχικά, προστατεύονται ως αναπόσπαστο τμήμα της Εξαιρετικής Παγκόσμιας Αξίας του συγκεκριμένου Μνημείου Παγκόσμιας Κληρονομιάς, που ορίζεται από την UNESCO ως «Περιοχή Αγία Αικατερίνη» (“Saint Catherine Area”).

Η έκδοση της απόφασης του αιγυπτιακού δικαστηρίου ανέδειξε ένα από τα μεγάλα και σύνθετα προβλήματα στη διαχείριση της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, με την ευρύτατη έννοια της διαχείρισης της Παγκόσμιας Ανθρωπιστικής Κληρονομιάς, σε πολιτισμικό και κοινωνικό επίπεδο. Στην περιοχή της χερσονήσου του Σινά και της Παλαιστίνης «συνωστίζονται» μνημεία και ιερά, που συνδέονται με την απαρχή τριών μεγάλων θρησκειών. Η προοπτική της τουριστικής εκμετάλλευσης αυτών των μνημείων και ιερών, αλλά και των φυσικών πόρων τους, προκαλεί το ενδιαφέρον οικονομικών κολοσσών, που δεν διστάζουν να καταστρέψουν ουσιαστικές αξίες πολιτιστικής και ανθρωπιστικής κληρονομιάς, τις οποίες διατείνονται ότι αξιοποιούν. Σε ένα τέτοιο πλαίσιο, ακόμη και στην καλύτερη περίπτωση, τα μνημεία κατανοούν αντικείμενα μιας εικονιστικής ιστορικής - πολιτιστικής - ανθρωπιστικής πραγματικότητας, χωρίς σοβαρό περιεχόμενο.

Το ελληνικό ICOMOS ανησυχεί για το μέλλον της Μονής της Αγίας Αικατερίνης στη χερσόνησο του Σινά, και φρονεί ότι οι κυβερνήσεις της Αιγύπτου και της Ελλάδας, η UNESCO, οι εθνικές επιτροπές ICOMOS, ο ΟΗΕ και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα πρέπει να λάβουν μέτρα για την ακύρωση της απόφασης του αιγυπτιακού δικαστηρίου, ώστε να ενταθούν οι προσπάθειες για την ορθή διαχείριση αυτού του Μνημείου Παγκόσμιας Κληρονομιάς.

Θεωρούμε επίσης σκόπιμο, όπως η Επιτροπή Παγκόσμιας Κληρονομιάς (World Heritage Committee) της UNESCO, στην προσεχή σύνοδό της τον Ιούλιο του 2025, εγγράψει την Μονή της Αγίας Αικατερίνης στη χερσόνησο του Σινά στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς σε Κίνδυνο, προκειμένου να ληφθούν ενισχυμένα μέτρα προστασίας της.

Για την Εθνική Επιτροπή του Ελληνικού Τμήματος του I.C.O.M.O.S.

Ο Πρόεδρος

Αναστάσιος Τανούλας

Η Γενική Γραμματέας

Αναστασία Σασινοπούλου